

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

PL. ÚS 18/06-51

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. septembra 2009 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika o návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky a návrhu 32 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania o súlade § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2, čl. 23 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 64, čl. 64a prvou vetou, čl. 66 ods. 2 a čl. 67 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy, za účasti Národnej rady Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky ako vedľajšieho účastníka, takto

r o z h o d o l :

1. Ustanovenia § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov n i e s ú v súlade s čl. 1 ods. 1 prvou vetou Ústavy Slovenskej republiky.

2. Konanie o návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky vo veci namietaného nesúladu § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s čl. 23 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky z a s t a v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. PL. ÚS 18/06-9 z 18. októbra 2006 prijal na ďalšie konanie návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 130 ods. 1 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa § 18 ods. 1 písm. e) v spojení s § 37 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o súlade § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2, čl. 23 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 66 ods. 2 a čl. 67 ods. 3 ústavy.

Uznesením č. k. PL. ÚS 19/06-16 z 18. októbra 2006 prijal ústavný súd na ďalšie konanie návrh 32 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „poslanci národnej rady“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 130 ods. 1 písm. a) ústavy a podľa § 18 ods. 1 písm. a) v spojení s § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde o súlade § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a) ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 1 ods. 1 prvou vetou,

čl. 64 a čl. 64a prvou vetou ústavy, ako aj s čl. 5 Európskej charty miestnej samosprávy (ďalej len „európska charta“).

Uznesením č. k. PL. ÚS 19/06-21 z 18. októbra 2006 ústavný súd spojil na spoločné konanie konania vedené pod sp. zn. PL. ÚS 18/06 a sp. zn. PL. ÚS 19/06 s tým, že spojené veci budú ďalej vedené pod sp. zn. PL. ÚS 18/06.

1. Generálny prokurátor odôvodnil svoj návrh takto:

«Medzi významné princípy právneho štátu patrí tak všeobecnosť predmetu právnej normy (ďalej len „princíp generality“) ako aj zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť obsahu právnej normy a splniteľnosť podmienok ňou stanovených. Princíp generality právnej normy spočíva vo všeobecnom vymedzení jej skutkovej podstaty, čo inými slovami znamená, že (právna norma) nikdy nemôže riešiť určitý konkrétny prípad. Táto stránka všeobecnosti právnej normy je celkom nepochybná...

Z obsahu § 2 ods. 8, ods. 9, § 2a ods. 7, zákona o obecnom zriadení jasne vyplýva, že tieto zákonné ustanovenia nerešpektujú princíp generality, keďže zámerom zákonodarcu pri ich postulovaní bolo vyriešiť situáciu obcí Zlaté Klasy, Maslovce, Ľubické Kúpele, Kvakovce a Dobrá nad Ondavou. ...

Ustanovenie čl. 1 ods. 1 Ústavy ukladá všetkým štátnym orgánom – a teda aj zákonodarcovi – povinnosť chrániť princípy materiálneho právneho štátu, medzi ktoré patrí aj právna istota. Medzi prvky právnej istoty patrí určitosť a jasnosť obsahu právnej normy a z týchto faktorov vyplývajúca jej zrozumiteľnosť. Samotná zrozumiteľnosť je ďalej predpokladom predvídateľnosti konania štátnych orgánov. Obdobný právny názor súd už vyslovil aj v minulosti (PL. US 15/1998).

Ustanovenia § 2 ods. 7, zákona o obecnom zriadení obsahuje pojem, ktorý nemožno označiť za zrozumiteľný práve pre nedostatočnú určitosť a jasnosť jeho obsahu. Ide o pojem: - iná zmena územia obce (§ 2 ods. 7)...

Nezrozumiteľnosť vyššie uvedeného pojmu vedie súčasne k otvoreniu viacerých otázok.

Pri pojme „iná zmena územia obce“ vyskytujúcom sa tak v ustanovení § 2 ods. 7 nie je vôbec jasné, v čom spočíva podstata pojmu „iná zmena územia obce“ v porovnaní s už

známymi inštitútmi zásahu do územia obce, ako je „rozdelenie obce“, definované § 2a ods. 5 zákona o obecnom zriadení. Z kontextu § 2 ods. 7 však vyplýva, že tu ide o osobitnú úpravu rozdelenia obce, ktorá však nevyžaduje ani súhlas obce (§ 2 ods. 3 zákona o obecnom zriadení), ani splnenie podmienky minimálneho počtu 3000 obyvateľov (§ 2a ods. 5 zákona o obecnom zriadení) a napokon ani dohodu v zmysle § 2a ods. 6 zákona o obecnom zriadení. Ustanovenie § 2 ods. 7, ods. 8 zákona o obecnom zriadení takto závažným spôsobom zasahuje do práv obce Zlaté Klasy, pričom ju znevýhodňuje voči ostatným obciam. V dôsledku toho nie je ustanovenie § 2 ods. 7, ods. 8 zákona o obecnom zriadení v súlade s čl. 12 ods. 2 Ústavy. ...

Ústava presne vymedzuje zákonodarcovi medze, v ktorých môže zákonom zasahovať do existencie obce v čl. 66 ods. 2 Ústavy tak, že mu umožňuje zákonom upravovať len zlúčenie, rozdelenie alebo zrušenie obce, nie však obnovenie obce. Ústavnú konformitu tejto formulácie nemožno odvodzovať ani zo znenia čl. 67 ods. 3 Ústavy, pretože toto ústavné ustanovenie reguluje len zásah do činnosti obce, nie však zásah do existencie obce. Obnovenie obce má pritom jednoznačne charakter zásahu do existencie obce, pretože ním samotná existencia obce začína. ...

Ustanovenia § 2 ods. 8 a § 2a ods. 7 zákona o obecnom zriadení nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy aj preto, že umožňujú krajskému úradu či vláde vydávať rozhodnutia podľa napadnutých ustanovení ešte skôr, než zákon ako celok nadobudne účinnosť.

Podľa čl. II. zákona č. 267/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2007 okrem čl. I. prvého bodu § 2 ods. 9, ktorý nadobúda účinnosť dňom zrušenia vojenského obvodu Javorina.

Naproti tomu ustanovenia § 2 ods. 8 a § 2a ods. 7 predpokladajú, že príslušné rozhodnutia krajského úradu či vlády nadobudnú účinnosť dňom konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí v roku 2006, z čoho jednoznačne vyplýva, že vydané musia byť už pred týmto termínom. V tomto prípade treba poukázať na závažné porušenie právnej istoty subjektov práva, ktoré sú nútené, aby rešpektovali rozhodnutia orgánov štátu podľa zákona prv, než tento zákon nadobudne účinnosť.»

2. Poslanci národnej rady odôvodnili svoj návrh takto:

«Národná rada túto novelu prijala napriek tomu, že jej ju dvakrát vrátil pre jej rozpor s Ústavou prezident SR a to prvýkrát 22. júla 2004 pod č. 2895-2004-BA a druhýkrát 5. 4. 2006 pod č. 1729-2006-BA a napriek tomu, že v spoločnej správe výborov Národnej rady č. 434/2006-sekr. ... a gestorský výbor... odporučil túto novelu neschváliť. ...

Pre napadnuté ustanovenie § 2 ods. 7, 8 a § 2a ods. 6, 7 sú spoločné tieto prvky:

1./ zbavujú vládu a krajský úrad od všeobecnej zákonnej povinnosti získať súhlas obce stanovený doteraz a i naďalej v ust. § 2 ods. 3, 4 zák. č. 369/1990 Zb. v znení do prijatia napadnutej novely pri inej územnej zmene obce (§ 2 ods. 4.), alebo pri rozdelení obce (§ 2 ods. 3)

2./ toto zbavenie povinnosti získať súhlas obce sa však týka iba v novele vymenovaných obcí, t. j. Zlaté Klasy a Maslovce (§ 2 ods. 8) a obcí Kvakovce a Dobrá nad Ondavou (§ 2a ods. 7).

Už táto skutočnosť spôsobuje dve základné neústavné a nezákonné nesystémové následky: a/ pre prípad rozdelenia či inej územnej zmeny ostatných obcí (okrem vyššie menovaných) musia vláda či krajský úrad získať súhlas obce ako zákonnú podmienku jej rozdelenia, či inej územnej zmeny

b/ táto skutočnosť spôsobuje nerovnosť obcí pred zákonom a predstavuje faktické zvýhodnenie tých obcí, v prospech ktorých sa rozdelenie, či iná územná zmena bez súhlasu obce robí, resp. na druhej strane predstavuje znevýhodnenie tých obcí, ktorých sa negatívne dotkne rozdelenie či iná územná zmena bez ich súhlasu. ...

c/ Inštitút zákona je v právnom štáte charakterizovaný ako všeobecne záväzné pravidlo správania sa prijaté v štátom uznanej forme a ktorého zachovanie je vynutiteľné štátnou mocou. Jeho charakteristickým znakom je najmä jeho VŠEOBECNOSŤ, t. j. že sa musí týkať neurčitého množstva prípadov, ktorých naplnenie a teda aj aplikácia zákona nastane vtedy, keď sa splnia podmienky zákona (hypotéza právnej normy). Zákon, ak má spĺňať tento všeobecný charakter záväznosti, sa týka každého a nie iba určitého – konkrétneho a dopredu v ňom konkretizovaného individuálneho subjektu práva a na ostatné subjekty práva sa nevzťahuje. V praxi teda nemôže nastať situácia, aby bol prijatý zákon, ktorý sa bude týkať iba dopredu v ňom menovite určených občanov, resp. dopredu určených obcí. V takomto prípade by nešlo o zákon ako o všeobecne záväzné pravidlo správania sa, ale o tzv. „operatívnu exekutívu“, t. j. riešenie konkrétneho prípadu formou zneužitia

zákona. A toto sa v danom prípade stalo, pretože na operatívne vyriešenie odčlenenia konkrétnych obcí sa prijal zákon tak, aby sa obišla potreba súhlasu dotknutých obcí k dosiahnutiu takéhoto dopredu želaného cieľa a dokonca sa v zákone stanovili špeciálne podmienky, ktoré tieto obce spĺňajú. Ak by však takéto isté podmienky spĺňali aj iné obce, ako obce v novele vymenované, na tie sa už nepotrebnosť súhlasu dotknutej obce nevzťahuje. ...

Vo vzťahu k „obnoveniu obce Ľubické Kúpele“, je neústavnosť a nezákonnosť zrejmä ešte viac.

Ust. § 2 ods. 9 totiž použila pojmy neznáme slovenskému právnenému poriadku, čo nemožno vylúčiť so snahou, že už samotné použitie relevantných pojmov slovenského právneho poriadku by odhalilo jeho nezákonnosť a neústavnosť.

Toto ustanovenie totiž hovorí o „obnovení“ obce Ľubické Kúpele,... ktorá bola „vysťahovaná“.

Podľa relevantných ustanovení slovenského právneho poriadku obec Ľubické Kúpele nebola „vysťahovaná“ a podľa relevantných ustanovení slovenského právneho poriadku obec nemožno „obnoviť“.

Pokiaľ ide o bývalú obec Ľubické Kúpele, tak táto podľa ust. § 2 ods. 1 zák. č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch a na jeho základe zanikla. Podľa tohto ustanovenia zákona totiž „obce, ktorých územie bolo pojaté celkom do územia obvodu, a komunálne podniky týchto obcí, zanikajú. (Vysťahovali sa obyvatelia obce, ktorým bol pridelený náhradný majetok, domy a pôda.) Zánik obce ako subjektu práva znamená, že prestala existovať obec, ako samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. ...

Za tejto situácie je možný vznik obce akejkoľvek a teda aj Ľubických Kúpeľov, opäť len zákonným spôsobom a to podľa ust. § 2 ods. 3 zák. č. 369/1990 Zb. v platnom znení tak, že ju zriadi vláda. Podľa tohto ustanovenia zákona totiž obec zriaďuje, zrušuje, rozdeľuje, alebo obce zlučuje vláda nariadením.

Ak by malo teda dôjsť zákonným spôsobom a teda v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR k tomu, že zákonom zaniknutá obec Ľubické Kúpele má opäť „vzniknúť“, tak ju musí zriadiť vláda nariadením, ako to expressis verbis ustanovuje § 2 ods. 3 zák. 369/1990 zb. v platnom

znení. Nemôže ju teda „obnoviť“ Národná rada SR zákonom, ako sa to stalo v tomto prípade. ...

Z uvedeného vyplýva, že slovenský právny poriadok nedáva Národnej rade SR oprávnenie „obnoviť“ (či zriadiť) obec vôbec a ani v súvislosti so zrušovaním vojenského obvodu a prijať o tom dokonca zákon. Zriadenie obce vôbec je podľa slovenského právneho poriadku v právomoci vlády SR, ktorá o tom môže rozhodnúť formou nariadenia vlády. Rovnako je v rozhodovacej právomoci vlády SR formou nariadenia vlády rozhodnúť o zrušení vojenského obvodu a o dispozícii s jeho územím. ...

Pre úplnosť treba ešte uviesť, že jednou z podmienok rozdelenia obce podľa zákona o obecnom zriadení je, že nové obce budú mať najmenej 3000 obyvateľov. Táto podmienka rozdelenia obce nie je stanovená v druhom bode čl. I a § 2a ods. 6 schváleného zákona. Z toho vyplýva, že vláda Slovenskej republiky môže rozhodnúť o rozdelení obce (a to aj o rozdelení už i tak malej obce) na obce do 3000 obyvateľov. Takéto rozdelenie obce môže byť pri súčasnom rozsahu výkonu samosprávy obcí a preneseného výkonu štátnej správy na obce s tendenciou ďalšieho presunu kompetencií na obce problematické z hľadiska možnosti ich zabezpečovania.»

Po prijatí návrhov na ďalšie konanie vyzval ústavný súd podľa § 30 ods. 2 a § 39 ods. 1 zákona o ústavnom súde Národnú radu Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) a vládu Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), zastúpenú ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“), na vyjadrenie k návrhom a na oznámenie, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo verejné ústne pojednávanie.

3. Predseda národnej rady k návrhu generálneho prokurátora a návrhu poslancov národnej rady zaujal toto stanovisko:

„Ako stanovisko uvádzam, že po formálnej stránke Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon súhlasom ustanovenej potrebnej väčšiny poslancov. Zákon bol podpísaný príslušnými činiteľmi, vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Národná rada Slovenskej republiky je presvedčená, že prijatý zákon je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a právnym poriadkom Slovenskej republiky. Je však na Ústavnom súde

Slovenskej republiky, aby v súvislosti s podanými návrhmi posúdil ústavnosť napadnutých ustanovení.

Zároveň Vám oznamujem, že v predmetnom prípade netrvám na ústnom pojednávaní.“

Predseda národnej rady ako prílohu k tomuto vyjadreniu predložil ústavnému súdu „návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. P. na vydanie zákona“, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o obecnom zriadení (tlač 1 442); informáciu „výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. P. na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa...“ zákon o obecnom zriadení z 15. marca 2006 (tlač 1 442a); záznam z rokovania 60. schôdze národnej rady konanej 16. marca 2006 o návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o obecnom zriadení; list prezidenta Slovenskej republiky z 5. apríla 2006 č. 1729-2006-BA a jeho rozhodnutie o vrátení zákona schváleného 16. marca 2006, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o obecnom zriadení na opakované prerokovanie národnej rade (tlač 1 569); spoločnú správu výborov národnej rady č. 434/2006-sekr. z 19. apríla 2006 o ich stanovisku k pripomienkam prezidenta Slovenskej republiky (tlač 1 569a) a záznam z rokovania 61. schôdze národnej rady konanej 19. apríla 2006 o opätovnom prerokovaní a schválení zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o obecnom zriadení.

4. Za vládu sa k návrhu generálneho prokurátora a návrhu poslancov národnej rady vyjadril minister spravodlivosti, ktorý uviedol:

„Vláda Slovenskej republiky zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní o návrhu vyniesol tento nález:

1. Ustanovenia § 2 ods. 7, 8, 9 a § 2a ods. 6, 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov nie sú v súlade s článkom 1 ods. 1 prvou vetou, s článkom 2 ods. 2, s článkom 12 ods. 2, s článkom 64 a 64a prvou vetou, s článkom 66 ods. 2, s článkom 67 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a s článkom 5 Európskej charty miestnej samosprávy

2. Vo zvyšnej časti návrhu sa nevyhovuje.

Vláda Slovenskej republiky... súhlasí, aby Ústavný súd Slovenskej republiky... upustil od ústneho pojednávania. ...

Z... ustanovenia § 2 ods.7 a 8 zákona o obecnom zriadení vyplýva, že krajský úrad má právomoc po splnení ustanovených podmienok rozhodnúť o inej zmene územia obce Zlaté Klasy odčlenením časti obce Maslovce a vytvorením samostatnej obce s rovnomeným názvom, a to aj bez súhlasu obce Zlaté Klasy.

Uvedené riešenie je právne chybné, pretože sa vzťahuje výlučne len na jeden právny subjekt (obec Zlaté Klasy), čo nezodpovedá základnej požiadavke kladenej na obsah všeobecne záväzného právneho predpisu a právnej normy, ktorý sa musí vzťahovať na neurčitý počet prípadov rovnakého druhu, a nielen účelovo na jeden konkrétny (individuálny) prípad.

Ďalej je potrebné uviesť, že predmetnou úpravou sa obchádzajú podmienky inštitútu rozdelenia obce ustanovené v § 2a ods. 5 zákona o obecnom zriadení, keďže v danom prípade v podstate ide o rozdelenie obce, avšak neprípustnou formou vykonania inej zmeny územia obce. Pritom z § 2 ods. 4 zákona vyplýva, že inou zmenou územia obce je akákoľvek vnútorná alebo vonkajšia zmena územia obce s výnimkou zriadenia, zrušenia, rozdelenia a zlúčenia obce. Realizáciou tejto územnej zmeny by vznikla malá obec Maslovce s počtom asi 170 obyvateľov.

Predmetnú územnú zmenu nemožno ani vôbec vykonať, pretože rozhodnutie krajského úradu o nej sa striktnie viaže ku dňu konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí v roku 2006, ktoré sa uskutočnili 2. decembra 2006. K tomuto termínu však krajský úrad rozhodnúť nemohol, nakoľko príslušné ustanovenie zákona o obecnom zriadení nadobudlo účinnosť až 1. januára 2007.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že ustanovenia § 2 ods. 7 a 8 zákona o obecnom zriadení sú obsahovo protirečivé, zmätočné, nevykonateľné, a teda závažným spôsobom narušajú vnútornú systematiku úpravy problematiky územných zmien obcí. ...

V § 2 ods. 9 zákon o obecnom zriadení ustanovuje nový právny inštitút územnej zmeny - obnovenie obce, ktorý upravuje len vo vzťahu k obci Lubické Kúpele, ktorá sa má obnoviť priamo zo zákona v súvislosti so zrušením Vojenského obvodu Javorina v Prešovskom kraji.

Závažným nedostatkom tohto riešenia je skutočnosť, že Ústava Slovenskej republiky neumožňuje rozširovať druhy územných zmien nad rámec, ktorý vymedzuje. Podľa čl. 66 ods. 2 ústavy, zlúčenie, rozdelenie alebo zrušenie obce upraví zákon. Úprava obnovenia obce je zjavne mimo rozsahu ústavného zmocnenia, a teda v rozpore s uvedeným článkom ústavy. Navyše chýba všeobecná platnosť právnej normy, pretože obnovenie obce sa týka iba jednej obce, ale v iných prípadoch sa už nemôže uplatniť. Toto porušenie zásady všeobecnosti právnej normy je nezlučiteľné s princípom právneho štátu a spôsobuje jej nesúlad s čl. 1 ods. 1 prvou vetou Ústavy Slovenskej republiky.“

5. Na výzvu ústavného súdu generálny prokurátor listom č. GÚs 4022/06-61 z 20. apríla 2009 zaujal k uvedeným vyjadreniam ministra spravodlivosti a predsedu národnej rady toto stanovisko:

„... si... dovoľujem oznámiť, že beriem späť svoj návrh z 31. mája 2006 č. k. GÚs 4022/06-25 v časti, ktorou sa domáham začatia konania o súlade § 2 ods. 7, 8, a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona č. 369/1990 zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s čl. 23 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Na zostávajúcej časti návrhu trvám a žiadam mu vyhovieť.

Súčasne Vám oznamujem, že vo veci č. k. PL. ÚS 18/06 súhlasím s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu, keďže od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

6. Na výzvu ústavného súdu zaujali k uvedeným vyjadreniam ministra spravodlivosti a predsedu národnej rady stanovisko aj poslanci národnej rady prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu, a to listom z 27. apríla 2009, pričom iba uviedli, že súhlasia s prerokovaním ich návrhu bez nariadenia ústneho pojednávania.

II.

Právne východiská

Podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 64 ústavy základom územnej samosprávy je obec. Územnú samosprávu tvorí obec a vyšší územný celok.

Podľa čl. 64a prvej vety ústavy obec a vyšší územný celok sú samostatné územné samosprávne a správne celky Slovenskej republiky združujúce osoby, ktoré majú na ich území trvalý pobyt.

Podľa čl. 66 ods. 2 ústavy zlúčenie, rozdelenie alebo zrušenie obce upraví zákon.

Podľa čl. 67 ods. 3 ústavy štát môže zasahovať do činnosti obce a vyššieho územného celku len spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 5 európskej charty so zainteresovanými miestnymi samosprávami sa vopred prekonzultujú všetky miestne zmeny územných hraníc, prípadne sa tam, kde to zákon umožňuje, uskutoční referendum.

Po pristúpení Slovenskej republiky k európskej charte nadobudla táto medzinárodná zmluva účinnosť na území Slovenskej republiky od 1. júna 2000 a bola uverejnená v Zbierke zákonov pod č. 336/2000 v čiastke 138 z 19. októbra.

Ustanovenie § 2 ods. 7, 8 a 9 zákona o obecnom zriadení namietané generálnym prokurátorom a poslancami národnej rady ako nesúladne s označenými článkami ústavy znejú takto:

«(7) Príslušný krajský úrad môže rozhodnúť o inej zmene územia obce aj bez súhlasu obce (§ 2 ods. 4), ak ide o územnú zmenu časti obce, ktorá bola pôvodne samostatnou obcou (ďalej len „pôvodná obec“) a

- a) má samostatné katastrálne územie,
- b) katastrálne územie obce a pôvodnej obce je oddelené katastrálnym územím ďalšej obce,
- c) žiada o to petíciou aspoň 75 % obyvateľov obce s trvalým pobytom na území pôvodnej obce.

(8) Ustanovenie odseku 7 sa vzťahuje na obec Zlaté Klasy a pôvodnú obec Maslovce. Ak príslušný krajský úrad rozhodne podľa odseku 7, zakáže zároveň obci Zlaté Klasy nakladať s nehnuteľným majetkom obce, ktorý sa nachádza na katastrálnom území pôvodnej obce Maslovce. Rozhodnutie príslušného krajského úradu podľa odseku 7 nadobudne účinnosť dňom konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí v roku 2006, okrem zákazu nakladať s nehnuteľným majetkom obce podľa druhej vety, ktoré, nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

(9) Obnovuje sa obec Ľubické Kúpele, ktorá bola vyst'ahovaná pri zriadení Vojenského obvodu Javorina a:

a) pre obec sa určuje katastrálne územie Ľubické Kúpele, ktoré je vedené na vojenskom katastrálnom úrade v Košiciach pod názvom Ľubické Kúpele,

b) do vlastníctva obce prechádzajú z majetku Slovenskej republiky nehnuteľnosti prehlásené Ministerstvom obrany Slovenskej republiky za nadbytočné^{2aa}) a nehnuteľnosti, ku ktorým patrí ku dňu účinnosti tohto zákona právo hospodárenia organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky; ostatné ustanovenia iných osobitných predpisov^{2ab}) sa v tomto prípade nepoužijú,

c) do doby zvolenia zastupiteľstva a starostu obce vystupuje za obec osoba určená v petícii;^{2ac}) prednosta obvodného úradu zabezpečí úlohy obce spojené s prípravou a realizáciou volieb obecného zastupiteľstva a starostu obce:

„^{2aa)} § 3 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

^{2ab)} Napríklad zákon č. 172/2004 Z. z. o prevode vlastníctva nehnuteľného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky na obec alebo vyšší územný celok v znení zákona č. 657/2005 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

^{2ac)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov.“»

Ustanovenia § 2a ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení namietané generálnym prokurátorom a poslancami národnej rady ako nesúladne s označenými článkami ústavy znejú takto:

«(6) Vláda môže rozhodnúť o rozdelení obce aj bez súhlasu obce (§ 2 ods. 3), ak ide o odčlenenie časti obce, ktorá pôvodne bola samostatnou obcou (ďalej len „pôvodná obec“)

a

a) má samostatné katastrálne územie alebo súbor katastrálnych území tvoriaci súvislý územný celok,

b) urbanisticky nesplynula s ostatnými časťami obce, ktorá sa má rozdeliť,

c) do rozvoja odčleňovanej časti obce neboli vložené investície, od ktorých je závislá celá obec,

d) žiada o to petíciou aspoň 75 % obyvateľov obce s trvalým pobytom na území pôvodnej obce.

(7) Ustanovenie odseku 6 sa vzťahuje na obec Kvakovce a pôvodnú obec Dobrá nad Ondavou. Ak vláda rozhodne podľa odseku 6, zakáže zároveň obci Kvakovce nakladať s nehnuteľným majetkom obce, ktorý sa nachádza na katastrálnom území pôvodnej obce Dobrá nad Ondavou. Rozhodnutie vlády podľa odseku 6 nadobudne účinnosť dňom konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí v roku 2006, okrem zákazu nakladať s nehnuteľným majetkom obce podľa druhej vety, ktoré nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.»

Namietaný § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 boli do zákona o obecnom zriadení začlenené novelou uverejnenou v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 267/2006 Z.

z., ktorá mala nadobudnúť účinnosť od 1. januára 2007 okrem čl. I prvého bodu § 2 ods. 9, ktorý mal nadobudnúť účinnosť dňom zrušenia vojenského obvodu Javorina.

Na základe uznesenia ústavného súdu č. k. PL. ÚS 18/06-9 z 18. októbra 2006 bola s účinnosťou od 1. januára 2007 pozastavená účinnosť napadaného § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení.

Predmetná novela zákona o obecnom zriadení bola národnou radou opätovne schválená 19. apríla 2006 aj po jej vrátení prezidentom Slovenskej republiky jeho rozhodnutím z 5. apríla 2006.

Otázku zlučovania a rozdeľovania obce upravuje § 2a zákona o obecnom zriadení, ktorý znie takto:

«(1) Dve obce alebo viac obcí sa môžu zlúčiť do jednej obce; obec sa môže rozdeliť na dve obce alebo viac obcí. Zlúčením obcí zanikajú zlučované obce a vzniká nová obec; rozdelením obce zaniká rozdeľovaná obec a vznikajú nové obce. Zlúčiť obce alebo rozdeliť obec možno len s účinnosťou ku dňu konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí.

(2) Súčasťou návrhu na zlúčenie obcí je dohoda o zlúčení obcí a údaje o výsledkoch hlasovania obyvateľov zlučovaných obcí. Dohoda o zlúčení obcí obsahuje najmä

- a) názvy obcí, ktoré dohodu uzatvárajú,
 - b) dátum, ku ktorému sa obce majú zlúčiť,
 - c) názov novej obce a sídlo jej orgánov,
 - d) označenie katastrálnych území novej obce,
 - e) určenie majetku novej obce vrátane finančných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov, ako aj označenie právnických osôb novej obce,
 - f) zoznam všeobecne záväzných nariadení (ďalej len „nariadenie“) vydaných zlučovanými obcami,
 - g) podpisy starostov zlučovaných obcí s uvedením ich mena, priezviska a funkcie.
- (3) Nová obec, ktorá vznikla zlúčením obcí, je právnym nástupcom každej z nich.

(4) Nová obec zasiela kópiu dohody o zlúčení samosprávnemu kraju, na ktorého území sa táto obec nachádza, Štatistickému úradu Slovenskej republiky, obvodnému úradu a daňovému úradu.

(5) Obec sa môže rozdeliť, ak nové obce budú mať katastrálne územie alebo súbor katastrálnych území tvoriaci súvislý územný celok, najmenej 3 000 obyvateľov, ak urbanisticky nesplynuli s ostatnými časťami obce. Obec nemožno rozdeliť, ak do rozvoja odčleňovanej časti obce boli vložené investície, od ktorých je závislá celá obec.

(6) účinnosť pozastavená od 1. 1. 2007

(7) účinnosť pozastavená od 1. 1. 2007

(8) Dohodu o rozdelení obce a ďalšie dokumenty podpisuje starosta obce a splnomocnenec petičného výboru alebo osoba určená v petícii. 2a) Na rozdelenie obce sa primerane vzťahujú odseky 2 až 4.

^{2a)} Zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zákona č. 242/1998 Z. z.»

III.

Analýza a závery ústavného súdu

1. K namietanému nesúladu § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 1 ods. 1 prvou vetou ústavy

Dôvodom namietaného nesúladu § 2 ods. 8, 9 a § 2a ods. 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 1 ods. 1 ústavy je podľa generálneho prokurátora absencia základného princípu právneho štátu, ktorý spočíva v požiadavke kladenej na všeobecnosť predmetu právnej normy (princíp generality), pričom označené ustanovenia zákona o obecnom zriadení tento princíp podľa neho zjavne nerešpektujú, resp. obchádzajú, a preto požaduje vysloviť ich nesúlad s čl. 1 ods. 1 prvou vetou ústavy. Označenými ustanoveniami má zákonodarca podľa generálneho prokurátora snahu riešiť právnym predpisom (zákonom) prípady individuálne určených obcí, a to konkrétne prípad „*inej zmeny územia obce*“ Zlaté Klasy, ktorej dôsledkom by malo byť vytvorenie „*pôvodnej obce*“ Maslovce (§ 2 ods. 8);

„*obnovenie*“ obce Ľubické Kúpele zo zrušeného vojenského obvodu Javorina (§ 2 ods. 9) a „*rozdelenie obce*“ Kvakovce, v dôsledku čoho sa má vytvoriť „*pôvodná obec*“ Dobrá nad Ondavou (§ 2a ods. 7).

Okrem toho generálny prokurátor namieta nesúlad § 2 ods. 8 a § 2a ods. 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 1 ods. 1 prvou vetou ústavy aj z dôvodu, že zákonodarca týmito ustanoveniami umožňuje príslušnému krajskému úradu a vláde vydať rozhodnutia o „*inej zmene územia obce*“ a „*o rozdelení obce*“ ešte predtým, ako označené ustanovenia zákona nadobudnú účinnosť. Účinnosť týchto individuálnych rozhodnutí príslušného krajského úradu a vlády zákonodarca viaže na deň konania všeobecných volieb do orgánov samosprávy obcí v roku 2006, ktoré sa napokon konali 2. decembra 2006, kým novela zákona o obecnom zriadení, ktorou boli predmetné ustanovenia včlenené do zákona o obecnom zriadení, mala nadobudnúť účinnosť od 1. januára 2007 (účinnosť bola ústavným súdom pozastavená, pozn.).

Nesúlad ustanovenia § 2 ods. 7 a § 2a ods. 6 zákona o obecnom zriadení s čl. 1 ods. 1 prvou vetou ústavy vidí generálny prokurátor v nedostatku ich pojmovej zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a v tom dôsledku aj v nedostatku možnosti kontrolovateľnosti splnenia podmienok nimi stanovených, čo podľa neho v konečnom dôsledku vedie k narušeniu princípu právnej istoty, pretože zrozumiteľnosť právnej normy je základným predpokladom predvídateľnosti konania štátnych orgánov.

Ustanovenie § 2 ods. 7 zákona o obecnom zriadení obsahuje neurčitý a nejasný právny pojem – „*iná zmena územia obce*“ – ktorý nie je definovaný ústavou ani iným všeobecne záväzným právnym predpisom, čím sa nekontrolovateľne rozširuje rámec voľnej úvahy príslušného krajského úradu pri posudzovaní splnenia podmienok tohto ustanovenia, navyše ak krajský úrad môže podľa tohto ustanovenia rozhodnúť „*o inej zmene územia obce*“ aj bez súhlasu obce (pozri ďalej nesúlad s čl. 2 ods. 2 ústavy). V porovnaní s inými zákonom upravenými spôsobmi zásahov do územia obce uvedenými v § 2a ods. 1 až 5 a ods. 8 zákona o obecnom zriadení (zlúčenie a rozdelenie obce) je nejasná aj podstata a význam pojmu „*iná zmena územia obce*“ v § 2 ods. 7 zákona o obecnom zriadení, pretože v

prípade rozhodnutia o tejto „*inej zmene územia obce*“ sa výnimočne nevyžaduje dodržanie tých požiadaviek, ktorých splnenie zákon naopak vyžaduje v prípade zlúčenia alebo rozdelenia obce – požiadavka súhlasu obce a hlasovanie obyvateľov obce (miestne referendum), požiadavka minimálneho počtu obyvateľov obce (3 000 obyvateľov) pri rozdelení obce a požiadavka uzavretia dohody o zlúčení alebo rozdelení obce.

Obdobne aj v napadnutom ustanovení § 2a ods. 6 zákona o obecnom zriadení zákonodarca pojednáva „*o rozdelení obce aj bez súhlasu obce*“, čo je v rozpore so všeobecnými zákonnými podmienkami rozdelenia obce upravenými v § 2a ods. 1 až 5 a ods. 8 zákona o obecnom zriadení – súhlas obce a hlasovanie obyvateľov obce (miestne referendum), minimálny počet obyvateľov rozdelením vzniknutých obcí (3 000 obyvateľov) a uzavretie dohody o rozdelení obce. Uvedené závery vedú opäť k záveru, že napadnutými ustanoveniami zákona o obecnom zriadení mal zákonodarca snahu riešiť iba špecifické prípady konkrétnych dotknutých obcí, čo nie je v súlade s princípom generality.

Dôvody poslancov národnej rady o namietanom nesúlade § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 1 ods. 1 ústavy prvou vetou sú v podstate totožné s dôvodmi generálneho prokurátora, pričom podľa argumentácie poslancov národnej rady novela zákona o obecnom zriadení, ktorou boli do zákona o obecnom zriadení včlenené nimi namietané ustanovenia, nie je všeobecne záväzným pravidlom správania, ale je typickým príkladom „*operatívnej exekúty*“ prijatej na riešenie konkrétnych prípadov „*formou zneužitia zákona*“, čo je v príkrom rozpore s princípom generality.

Okrem toho poukázali aj na nejasnosť a nezrozumiteľnosť pojmového aparátu používaného v napadnutých ustanoveniach zákona o obecnom zriadení, pričom príkladmo poukazujú na jeho ustanovenie § 2 ods. 9 s tým, že právny poriadok Slovenskej republiky nepozná pojem „*vystahovanie obce*“ ani pojem „*obnovenie obce*“. Podľa poslancov národnej rady obec Ľubické Kúpele nebola „*vystahovaná*“, ale v dôsledku zriadenia vojenského obvodu Javorina podľa § 2 ods. 1 zákona č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch v znení neskorších predpisov jednoducho zanikla, preto o jej prípadnej opätovnej

existencii môže zákonným spôsobom rozhodnúť iba vláda, a to nariadením o zriadení obce podľa § 2 ods. 3 zákona o obecnom zriadení.

Vedľajší účastník konania (vláda) tiež konštatoval nesúlad označených ustanovení zákona o obecnom zriadení s čl. 1 ods. 1 ústavy prvou vetou.

Podľa dôvodovej správy a parlamentnej rozpravy bolo dôvodom na prijatie osobitnej úpravy týkajúcej sa troch konkrétnych prípadov to, že obce, ktoré mali byť jej beneficiary, nedokázali splniť aktuálne podmienky územných úprav stanovených obecným zriadením. Zákonodarca preto v ich prospech ustanovil napadnutými ustanoveniami derogáciu zo všeobecného právneho režimu. Tvrdená faktická nesplniteľnosť zákonných podmienok však nie je dostatočným dôvodom na ich derogáciu v individuálne určenom prípade. Zákonodarca ako vykonávateľ všeobecnej a prvotnej mocenskej regulácie musí takýto nedostatok ním vytvoreného všeobecného právneho režimu v určitej oblasti riešiť jeho modifikáciou prevedenou opäť na všeobecnej úrovni. Iný záver by pripúšťal zasahovanie zákonodarného zboru do právomoci ostatných zložiek štátnej moci kedykoľvek by považoval za vhodné takto korigovať nedokonalosť ním nastavených všeobecných právnych noriem, čo je neprípustné z hľadiska princípu delby moci. Vzhľadom na to, že napadnuté ustanovenia sa neopierajú o ústavne konformné ospravedlnenie, konštatoval ústavný súd ich nesúlad s princípom materiálneho právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 prvej vety ústavy.

Ústavný súd sa stotožnil s už uvedenou argumentáciou generálneho prokurátora a poslancov národnej rady (spolu ďalej len „navrhovatelia“), že v § 2 ods. 8, 9 a § 2a ods. 7 zákona o obecnom zriadení absentuje princíp všeobecnosti právnej normy, čo zhodne konštatoval aj vedľajší účastník. Ústavný súd obdobne ako v prípade sp. zn. PL. ÚS 19/05 považuje za obzvlášť závažnú skutočnosť nielen to, že v namietanom prípade bol z dôvodu usporiadania území individuálne určených obcí použitý (zneužitý) priamo zákon („všeobecne záväzný“ právny predpis), a to aj napriek skutočnosti, že zákon o obecnom zriadení už pred prijatím dotknutej novely určoval všeobecne záväzné pravidlá, resp. požiadavky na akýkoľvek zákonom poznateľný a predvídaný zásah do územia ktorejkoľvek

obce, ale aj skutočnosť, že v týchto individuálne určených prípadoch teritoriálnych zmien území konkrétnych obcí zákonodarca striktné netrval na dodržaní týchto všeobecne záväzných pravidiel (súhlas obce, miestne referendum a pod.), ktoré sám stanovil pre neurčitý počet vopred neidentifikovaných adresátov rovnakého druhu.

Navyše, čo sa týka samostatného posúdenia § 2 ods. 8 a § 2a ods. 7 zákona o obecnom zriadení, tieto ustanovenia nemajú vlastný normatívny obsah, sú len odkazovými normami, ktoré obmedzujú (zuzujú) na jednorázové použitie aj namietaný § 2 ods. 7 a § 2a ods. 6 zákona o obecnom zriadení len na individuálne určené prípady, v dôsledku čoho vlastne aj § 2 ods. 7 a § 2a ods. 6 strácajú, aj napriek ich legislatívne nedokonalnej (pozri ďalej), ale predsa len normatívnej podobe, svoj normatívny obsah a stávajú sa príkazom zákonodarcu pre príslušný krajský úrad rozhodnúť „o inej zmene územia obce“ bez jej súhlasu iba v prípade obce Zlaté Klasy a pôvodnej obce Maslovce a príkazom pre vládu rozhodnúť „o rozdelení obce aj bez súhlasu obce“ iba v prípade obce Kvakovce a pôvodnej obce Dobrá nad Ondavou, t. j. tieto ustanovenia nespĺňajú základné požiadavky na obsah právnej normy, čím sa dostávajú tiež do nesúladu s čl. 1 ods. 1 ústavy prvou vetou.

Ústavný súd v súvislosti s namietaným § 2 ods. 8 a § 2a ods. 7 zákona o obecnom zriadení nemohol neprihliadnuť ako na opodstatnenú aj na argumentáciu navrhovateľov, podľa ktorej v týchto ustanoveniach predvídaná účinnosť rozhodnutí krajského úradu a vlády, ktorá bola viazaná na komunálne voľby v roku 2006, predbieha v rozpore s princípom právnej istoty dôsledky špeciálneho ustanovenia o účinnosti dotknutej novely zákona o obecnom zriadení, ktorá mala nadobudnúť účinnosť 1. januára 2007 okrem § 2 ods. 9, ktorý mal nadobudnúť účinnosť dňom zrušenia vojenského obvodu Javorina (účinnosť bola ústavným súdom pozastavená). Keďže až nadobudnutím účinnosti vyplývajú z právnych noriem záväzné práva a povinnosti, a to aj pre orgány štátnej moci (čl. 2 ods. 2 ústavy) a tiež až nadobudnutím účinnosti právnej normy nastupuje aj možnosť aplikácie štátneho donútenia, možno z uvedenej skutočnosti dospieť k záveru o nesúlade § 2 ods. 8 a § 2a ods. 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 1 ods. 1 ústavy prvou vetou.

Pre dodržanie štandardu ústavného prieskumu je nevyhnutné podrobiť analogickej analýze i napadnuté ustanovenia zákona o obecnom zriadení. Vo vzťahu k pojmom označeným v návrhu nálezu za nezrozumiteľné je potrebné uviesť toto:

a) **„Vyst’ahovanie obce“ a „obnovenie obce“** – tieto termíny sú použité v § 2 ods. 9 novelizovaného zákona o obecnom zriadení (*„Obnovuje sa obec Ľubické Kúpele, ktorá bola vyst’ahovaná pri zriadení Vojenského obvodu Javorina.“*). Napriek tomu, že ich zákon ďalej nedefinuje, nevytvára ich použitie stav právnej neistoty. Naopak, účel sledovaný zákonodarcom ich prijatím je jednoznačný – zriadenie individuálne určenej obce Ľubické Kúpele. Nedostatok a nekvalita legislatívno-technickej konštrukcie po stránke voľby konkrétnych jazykových prostriedkov nemôže sama osebe zakladať dôvod na vyslovenie neústavnosti ustanovenia, ktoré ju obsahuje.

b) **„Iná zmena územia obce bez jej súhlasu“** – pojem „iná zmena obce“ použitý v § 2 ods. 4 a 7 zákona o obecnom zriadení svojou povahou predstavuje demonštratívnu (teda nie taxatívnu) formuláciu dispozície právnej normy. Inými slovami, ide o zvyškovú klauzulu zhŕňajúcu všetky prípady zmeny územia obce, ktoré sa nedajú subsumovať pod zriadenie, zrušenie, rozdelenie alebo zlúčenie obcí predvídané v § 2 ods. 3 citovaného zákona. Zvyškové klauzuly nie sú slovenskému právnomu poriadku neznáme. Napr. aj Trestný zákon v platnom znení umožňuje v ustanovení § 83 ods. 1 písm. e) súdu uložiť zhabanie veci, ak *„to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem“*. Použitie pojmu „iná zmena územia“ samo osebe nevytvára právnu neistotu a ako zvyškovú klauzulu, ktorá zakladá demonštratívnu povahu výpočtu foriem zmeny územia obce predvídaných zákonom o obecnom zriadení, tento pojem nie je nevyhnutné v zákone definovať, podobne ako Trestný zákon ďalej nedefinuje „iný obdobný verejný záujem“ v citovanom ustanovení.

Navyše, skutočnosť, že zákon na takúto zmenu územia obce nevyžaduje jej súhlas, je irelevantná vo vzťahu k prieskumu jej *zrozumiteľnosti*. Požiadavka súhlasu obce alebo jej neexistencia dopĺňa analyzovaný termín o jednu z dvoch binárne vyjadrených možností, čím nijako nemení záver o jeho zrozumiteľnosti. Hodnotenie obmedzenia „voľnej úvahy štátu“ prípadným vyžadovaním tohto súhlasu ako faktoru zrozumiteľnosti zamieňa analýzu právnej istoty s analýzou práva na výkon územnej samosprávy.

c) „**Rozdelenie obce bez jej súhlasu**“ – vo vzťahu k tomuto termínu platí v plnom rozsahu argumentácia uvedená v písm. b).

Vzhľadom na to, že už uvedené zistenie nesúlady napádaných ustanovení § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení s prvou vetou čl. 1 ods. 1 ústavy je dostatočným dôvodom na stratu ich účinnosti, ústavný súd sa už nevysporiadaval s ich prípadným nesúlodom aj s ostatnými označenými článkami ústavy a európskej charty.

2. K namietanému nesúlodu § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 23 ods. 1 a 3 a s čl. 46 ods. 1 ústavy

Nesúlad § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 23 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy namietal generálny prokurátor, ktorý ale svojím podaním doručeným ústavnému súdu 24. apríla 2009 zoberal svoj návrh v tejto časti späť a žiadal v tejto časti konanie zastaviť.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

Podľa § 96 ods. 1 OSP navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví.

Vzhľadom na to, že generálny prokurátor zoberal podaním z 20. apríla 2009 doručeným ústavnému súdu 24. apríla 2009 svoj návrh späť v časti namietaného nesúlodu § 2 ods. 7, 8 a 9 a § 2a ods. 6 a 7 zákona o obecnom zriadení s čl. 23 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 ústavy a ústavný súd z obsahu návrhu nezistil existenciu skutočností, ktoré by mohli viesť k záveru o neprípustnosti zastavenia konania, rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

Podľa čl. 125 ods. 3 ústavy ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v čl. 125 ods. 1 ústavy je nesúlady, stráca príslušný právny predpis, jeho časť, prípadne niektoré jeho ustanovenia účinnosť. Orgán, ktorý tento právny predpis vydal, je povinný do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ho do súladu s ústavou, ústavnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v čl. 125 ods. 1 písm. b) a c) ústavy, aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v čl. 125 ods. 1 písm. d) ústavy, aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobí, taký predpis, jeho časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2009